

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (drugi razširjeni senat)

z dne 3. oktobra 2012*

„Dostop do dokumentov — Uredba (ES) št. 1049/2001 — Prošnja za dostop do poročil opazovalcev Evropske unije, ki so bili na Hrvaškem navzoči od 1. do 31. avgusta 1995 — Zavrnitev dostopa — Nevarnost oslabitve varstva mednarodnih odnosov — Predhodno razkritje“

V zadevi T-465/09,

Ivan Jurašinović, stanujoč v Angersu (Francija), ki ga zastopata M. Jarry in N. Amara-Lebret, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

Svetu Evropske unije, ki sta ga sprva zastopala C. Fekete in K. Zieleškievicz, nato C. Fekete in J. Herrmann, zastopniki,

tožena stranka,

primarno zaradi predloga za razglasitev ničnosti Odločbe Sveta z dne 21. septembra 2009, s katero je bil odobren dostop do nekaterih poročil opazovalcev Evropske unije, ki so bili na Hrvaškem v kninski regiji navzoči od 1. do 31. avgusta 1995,

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi razširjeni senat),

v sestavi N. J. Forwood, predsednik, F. Dehousse, M. Prek, J. Schwarcz (poročevalec) in A. Popescu, sodniki,

sodna tajnica: C. Kristensen, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 25. aprila 2012

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

Dejansko stanje

- 1 Tožeča stranka, I. Jurašinović, je z dopisom z dne 4. maja 2009 na podlagi Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 331) generalnega sekretarja Sveta Evropske unije zaprosila za dostop do poročil opazovalcev Evropske skupnosti, ki so bili na Hrvaškem na območju Knina navzoči od 1. do 31. avgusta 1995 (v nadaljevanju: poročila), in do dokumentov z oznako „ECMM RC Knin Log reports“.
- 2 Generalni sekretar Sveta je z dopisom z dne 27. maja 2009 tožečo stranko obvestil, da je treba zaradi zelo velikega števila dokumentov, ki so morda zajeti z njeno prošnjo, in zaradi njihove posebej občutljive narave v skladu s členom 7(3) Uredbe št. 1049/2001 podaljšati rok za odgovor na prošnjo za dostop.
- 3 Z odločbo z dne 17. junija 2009 je generalni sekretar Sveta zavrnil prošnjo tožeče stranke za dostop s sklicevanjem na izjemo iz člena 4(1)(a), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001, ki varuje javni interes kar zadeva mednarodne odnose opirajoč se na okoliščini, prvič, da bi zaproseni dokumenti v primeru razkritja lahko ustvarili nove težave v odnosih med Unijo in različnimi stranmi v konfliktih v nekdanji Jugoslaviji ter z drugimi zadevnimi državami, in drugič, da so bili ti dokumenti del arhivskega sklada, ki ga je Unija dala na razpolago tako tožilstvu kot obrambi v postopku zoper A. Gotovino pred Mednarodnim kazenskim sodiščem za nekdanjo Jugoslavijo, ki ga je ustanovila Organizacija združenih narodov (v nadaljevanju: ICTY).
- 4 Z dopisom z dne 27. junija 2009 je tožeča stranka vložila potrdilno prošnjo za dostop do dokumentov (v nadaljevanju: potrdilna prošnja).
- 5 Z dopisom z dne 2. julija 2009 je generalni sekretar Sveta tožečo stranko obvestil, da bo potrdilna prošnja obravnavana pred 1. oktobrom 2009, čemur je tožeča stranka nasprotovala.
- 6 Z odločbo z dne 21. septembra 2009 je Svet odobril delni dostop do osmih poročil, v preostalem pa prošnjo za dostop zavrnil (v nadaljevanju: izpodbijana odločba).
- 7 V izpodbijani odločbi je Svet, prvič, izpostavil predmet in obseg prošnje tožeče stranke za dostop in cilj opazovalne misije Evropske skupnosti (v nadaljevanju: ECMM) pri konfliktih v nekdanji Jugoslaviji in razmere, v katerih je ta izpolnila svojo nalogo. Drugič, navedel je, da v svoji posesti ni našel nobenega dokumenta z oznako „ECMM RC Knin Log reports“. Tretjič, Svet je ocenil, da bi objava škodila interesom Unije, saj bi ogrozila njene mednarodne odnose in mednarodne odnose njenih držav članic s to regijo Evrope, ter javno varnost, zlasti varnost in fizično integriteto opazovalcev, prič in drugih virov informacij, saj naj bi razkritje poročil omogočilo ugotovitev njihove identitete in presoje. Četrtič, Svet je menil, da so poročila, čeprav je od dogodkov, na katere se nanašajo, preteklo štirinajstih let, ohranila visoko stopnjo občutljivosti. Petič, Svet je zavrnil posebni interes, ki ga je tožeča stranka zatrjevala v potrditveni prošnji, in sicer ugotovitev zgodovinske resnice z uvedbo sodnih postopkov zoper vojne zločince za pridobitev odškodnin za njihove žrtve. Šestič, Svet je tožeči stranki navedel, da je ICTY v okviru postopka zoper A. Gotovino odobril dostop do poročil na podlagi načela mednarodnega sodelovanja z mednarodnim sodiščem, ki ga je ustanovil Varnostni svet Združenih narodov. Sedmič, Svet je zavrnil sklicevanje na argument dobrega poteka odprtih kazenskih postopkov. Sklepno je Svet odobril delni dostop do osmih poročil in zavrnil posredovanje katerega koli drugega poročila s sklicevanjem na izjemi varstva javne varnosti in mednarodnih odnosov v skladu s členom 4(1)(a), prva in tretja alineja Uredbe št. 1049/2001.

- 8 V prilogi k izpodbijani odločbi je Svet podal seznam 205 poročil, ki jih je ECMM pripravila od 1. do 31. avgusta 1995 in ki so bila predmet prošnje za dostop.

Postopek in predlogi strank

- 9 Tožeča stranka je 19. novembra 2009 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo.
- 10 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- izpodbijano odločbo razglasi za nično;
 - Svetu naloži, da ji plača znesek 2 000 EUR, neobdavčeno, ali 2 392 EUR, obdavčeno, za stroške postopka skupaj z obrestmi po obrestni meri Evropske centralne banke od dneva vpisa tožbe v vpisnik.
- 11 Svet Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne kot neutemeljeno;
 - tožeči strani naloži plačilo stroškov.
- 12 Z vlogo, ki je bila v vpisnik sodnega tajništva Splošnega sodišča vpisana 21. januarja 2010, je tožeča stranka Splošnemu sodišču predlagala, naj v okviru ukrepov procesnega vodstva zahteva predložitev odločitev Sveta ali pristojnega organa Unije glede posredovanja dokumentov ICTY, ki jih je to zahtevalo v postopku zoper A. Gotovino, in spremnih dopisov Sveta ali pristojnega organa Unije v zvezi s temi posredovanimi dokumentov.
- 13 Ker tožeča stranka v predpisanem roku ni vložila replike, je bil pisni postopek zaključen 19. aprila 2010.
- 14 V okviru ukrepov procesnega vodstva je Splošno sodišče pozvalo Svet, da ga obvesti, katera od 205 poročil, navedenih v prilogi k izpodbijani odločbi, so bila posredovana obrambi A. Gotovine v postopku, ki poteka zoper njega pred ICTY.
- 15 Z dopisi z dne 28. oktobra, 28. novembra in 19. decembra 2011 je Svet prosil za podaljšanje roka za odgovor na vprašanje Splošnega sodišča do 6. januarja in nato do 16. februarja 2012. Splošno sodišče je tem prošnjam ugodilo, Svet pa je na to vprašanje odgovoril 16. februarja 2012.
- 16 Z dopisom z dne 2. decembra 2011 je tožeča stranka predložila svoja stališča glede odločitve Splošnega sodišča, da podaljša rok Svetu za odgovor na prej navedeno vprašanje do 6. januarja 2012, in predložila sklep prvega senata prve stopnje ICTY z dne 14. aprila 2011 v zadevi Tožilstvo proti Anteju Gotovini, Ivanu Čermaku in Mladenu Markaču. Predlagala je tudi, da se na podlagi člena 41(1), drugi pododstavek, iz postopka izključijo zastopniki Sveta. Ker je bil ta dopis vложен v spis, je Svet 13. januarja 2012 predložil svoja stališča.
- 17 Obravnava je bila razpisana za 16. november 2011, vendar je bila trikrat preložena na predlog Sveta, in sicer na 18. december 2011, 18. januar in 21. marec 2012, in enkrat na predlog tožeče stranke, na 25. april 2012.

Pravo

Utemeljenost predlogov za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe

- 18 Zoper izpodbijano odločbo tožeča stranka navaja tri tožbene razloge, prvič, neobstoj oslabitve varstva javnega interesa, kar zadeva mednarodne odnose iz člena 4(1)(a), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001, drugič, neobstoj oslabitve varstva javnega interesa, kar zadeva javno varnost iz člena 4(1)(a), prva alineja, navedene uredbe, in tretjič, obstoj predhodnega razkritja.
- 19 Najprej je treba ugotoviti, da je Svet, zato da je tožeči stranki zavrnil posredovanje celotnih 205 poročil, glede katerih je zaprosila za dostop, v izpodbijani odločbi kumulativno navedel izjemi varstva javnega interesa, kar zadeva mednarodne odnose, in varstva javnega interesa, kar zadeva javno varnost.
- 20 Zato za pravno utemeljenost izpodbijane odločbe zadošča, da je bila ena od izjem, ki ju je Svet navedel v utemeljitev zavrnitve dostopa do poročil, upravičeno uporabljena.
- 21 Tako je treba najprej obravnavati prvi tožbeni razlog glede neobstoja oslabitve varstva javnega interesa, kar zadeva mednarodne odnose iz člena 4(1)(a), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001.

Prvi tožbeni razlog: neobstoj oslabitve varstva javnega interesa, kar zadeva mednarodne odnose iz člena 4(1)(a), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001.

– Uvodne ugotovitve

- 22 Najprej je treba opozoriti, da je namen Uredbe št. 1049/2001, kot je navedeno v njeni uvodni izjavi 4 in členu 1, javnosti podeliti najširšo mogočo pravico dostopa do dokumentov institucij (sodba Sodišča z dne 1. julija 2008 v združenih zadevah Švedska in Turco proti Svetu, C-39/05 P in C-52/05 P, ZOdl., str. I-4723, točka 33).
- 23 Vendar je ta pravica tudi predmet določenih omejitev, ki temeljijo na razlogih javnega ali zasebnega interesa (sodba Sodišča z dne 1. februarja 2007 v zadevi Sison proti Svetu, C-266/05 P, ZOdl., str. I-1233, točka 62).
- 24 Natančneje, skladno z uvodno izjavo 11 Uredbe št. 1049/2001, člen 4 te uredbe določa, da institucije zavrnejo dostop do dokumenta, kadar bi razkritje oslabilo enega od interesov, ki ga varuje ta člen (sodba Sodišča z dne 21. septembra 2010 v združenih zadevah Švedska in drugi proti API in Komisiji, C-514/07 P, C-528/07 P in C-532/07 P, ZOdl., str. I-8533, točka 71).
- 25 Dalje, ko se od institucije zahteva razkritje dokumenta, mora ta v vsakem posameznem primeru presoditi, ali za ta dokument veljajo izjeme od pravice javnosti do dostopa do dokumentov institucij, ki so naštet v členu 4 Uredbe št. 1049/2001 (glej v tem smislu zgoraj v točki 22 navedeno sodbo Švedska in Turco proti Svetu, točka 35). Ob upoštevanju ciljev te uredbe je treba te izjeme razlagati in uporabljati restriktivno (zgoraj v točki 22 navedena sodba Švedska in Turco proti Svetu, točka 36).
- 26 Vendar je Sodišče odločilo, da posebej občutljiva in bistvena narava interesov, ki jih varuje člen 4(1)(a) Uredbe št. 1049/2001, skupaj z obveznostjo zavrnitve dostopa, ki je v skladu s to določbo naložena instituciji, kadar bi razkritje dokumenta javnosti škodilo tem interesom, vsebini odločbe, ki jo mora sprejeti institucija daje naravo kompleksnosti in občutljivosti ter zahteva prav posebno previdnost. Zato taka odločba terja polje proste presoje (zgoraj v točki 23 navedena sodba Sison proti Svetu, točka 35).

- 27 Nazadnje je treba poudariti, da so merila, ki so navedena v členu 4(1)(a) Uredbe št. 1049/2001, zelo splošna in da je treba, kot izhaja iz te določbe, dostop zavrniti, kadar bi razkritje zadevnega dokumenta „oslabilo“ varstvo „javnega interesa“, kar zadeva med drugim „mednarodne odnose“ (zgoraj v točki 23 navedena sodba Sison proti Svetu, točka 36).
- 28 Zato se mora nadzor Splošnega sodišča nad zakonitostjo odločb institucij, s katerimi je zavrnen dostop do dokumentov zaradi izjem na podlagi javnega interesa iz člena 4(1)(a) Uredbe št. 1049/2001, omejiti na preverjanje, ali so bila upoštevana postopkovna pravila in pravila glede obrazložitve, ali je bilo dejansko stanje pravilno ugotovljeno in ali ne gre za očitno napako pri presoji dejstev ali zlorabo pooblastil (zgoraj v točki 22 navedena sodba Sison proti Svetu, točka 34).

– Presoja Splošnega sodišča

- 29 V okviru prvega tožbenega razloga tožeča stranka navaja, prvič, da se varstvo javnega interesa, kar zadeva mednarodne odnose, ne uporablja za poročila, ker so ta nevtralne narave, ki naj ne bi bila vprašljiva zaradi ocen in presoj, ki jih vsebujejo. Poleg tega naj bi posredovanje poročil štirinajst let po dogodkih, ki so opisani v njih, omogočilo ugotovitev zgodovinske resnice in žrtvam zagotovilo pravico do odškodnine za nastalo škodo. Drugič, glede na štirinajst let, ki so pretekla od njihove priprave, naj posredovanje poročil ne bi moglo oslabilo varstva tega javnega interesa, saj zagotavljajo možnost za pregon morebitnih vojnih zločinov. Tretjič, tožeča stranka ocenjuje, da poročila niso občutljivi dokumenti, ker niso bila označena kot taka, kakor je to predvideno v členu 9 Uredbe št. 1049/2001.
- 30 Svet izpodbija trditve tožeče stranke.
- 31 Na prvem mestu je treba opozoriti, da je Svet v izpodbijani odločbi poudaril cilje naloge ECMM in razmere, v katerih je bila ta opravljena. Tako je v točki 7 izpodbijane odločbe navedeno, da je bil „glavni cilj [ECMM] [...] prispevek k spremljanju razvoja politične in varnostne situacije v Zahodnem Balkanu, prispevek k nadzoru meja in spremljanju medetničnih vprašanj ter k vračanju beguncev“. Svet je v zvezi s tem navedel, da so poročila zajemala dnevna poročila, posebna poročila, aktualna poročila in tedenski pregled, ki so jih pripravili opazovalci ECMM v kninski regiji med 1. in 31. avgustom 1995.
- 32 V tej točki 7 je Svet pojasnil tudi naravo informacij v teh različnih poročilih, ki so se nanašale zlasti na „spremljanje in analizo premikov in akcij čet in policijskih sil, vključno z bombardiranjem, kršitvami prekinitve ognja, streljanji, [in] druge vojaške vidike, [med drugim] pogovore opazovalcev s častniki za zvezo in informacije, ki so jih posredovali viri“. Po mnenju Sveta so poročila poleg tega vsebovala „stališča glede svobode in omejitev gibanja, političnega dogajanja, [zlasti] izjav visokih uradnikov na obisku na območju [Knina], občinskih uslužbencev, pogovorov s [člani] oboroženih in policijskih sil ter civilne družbe, spremljanja dogajanja na področju človekovih pravic, [in sicer informacij glede] nasilja zoper civilno prebivalstvo in njihovo premoženje, evakuacij, človeških žrtev, toka [in] prevoza beguncev, [glede] spremljanja gradnje ali uničenja civilne infrastrukture in posledic bombardiranj“.
- 33 Glede razmer, v katerih je ECMM opravila svojo nalogo, je Svet v točki 8 izpodbijane odločbe navedel, da se je ta izvajala „v ozračju, ki je bilo s političnega in vojaškega vidika ter vidika človekovih pravic posebej napeto,“ in da je bilo veliko poročil pripravljenih „na podlagi zaupnih pogovorov z lokalnimi akterji in pričami“, vsebina poročil pa je bila posredovana le ožjim sodelavcem in lokalnim akterjem ECMM.
- 34 Drugič, Svet je v točkah od 9 do 12 izpodbijane odločbe navedel razloge, iz katerih informacije iz poročil na splošno niso smele biti razkrite tožeči stranki. Točki 9 in 11 sta se, natančneje, nanašali na uporabo izjeme glede varstva javnega interesa, kar zadeva mednarodne odnose, s strani Sveta, medtem ko se je točka 10 nanašala na izjemo glede varstva javnega interesa, kar zadeva javno varnost.

- 35 V točki 9 izpodbijane odločbe je Svet poudaril, da bi objava poročil „ogrozila mednarodne odnose [Unije] in njenih držav članic z regijo, ki so še vedno občutljivi, saj bi bile razkrite informacije, ki natančno podajajo stališča, presoje in analize, ki so bili izmenjani med različnimi akterji [ECMM] glede položaja v regiji s političnega, vojaškega in varnostnega vidika“. Svet meni, da bi bilo razkritje vsebine poročil „v nasprotju s ciljem, da se [Uniji] zagotovijo kar najnatančnejše informacije, zato da se ji omogoči oblikovanje politike glede zahodnega Balkana“. Ocenil je, da „je [bila do zdaj] ohranjena zaupnost poročil ključni dejavnik za okrepitev dialoga in sodelovanja z državami v regiji“.
- 36 V točkah 11 in 12 izpodbijane odločbe je Svet odgovoril na trditve tožeče stranke, ki so bile navajane v upravnem postopku in so se nanašale na štirinajstletno obdobje, ki je preteklo od dogodkov, in okoliščino, da bi objava objektivnih poročil omogočila ugotovitev zgodovinske resnice in dala žrtvam možnost pridobitve odškodnine za nastalo škodo. Glede tega je Svet menil, da „so poročila štirinajst let po [njihovi] pripravi [...], ohranila visoko raven občutljivosti, ker so vsebovala občutljive informacije glede regije, v kateri je okrepitev stabilnosti še vedno ena glavnih skrbi“ in da ne more „upoštevati posamičnega interesa [ki ga zatrjuje tožeča stranka] za pridobitev [poročil]“, ker je na podlagi veljavnih predpisov dolžan „odločiti o razkritju [poročil] javnosti na osnovi *erga omnes*“.
- 37 Na drugem mestu, kakor navaja Svet v odgovoru na tožbo, je treba poudariti, da iz okvira, v katerem so potekale naloge ECMM, in iz vsebine poročil, kot je predstavljena v izpodbijani odločbi, izhaja, da so ta še posebej občutljiva. Poročila namreč zajemajo stališča, presoje in analize političnega, vojaškega in varnostnega stanja na območju Knina avgusta leta 1995, med trajanjem in po koncu ofenzive hrvaških sil, imenovane „operacija Nevihta“, ki je bila izpeljana, zato da bi kninsko regijo osvobodili nadzora srbskih sil, ki so jo leta 1991 vključili v okvir Srbske republike Krajina.
- 38 Treba je šteti, kot predlaga Svet, da so taka stališča in presoje ter analize, ki na teh temeljijo, namenjena temu, da Svetu pomagajo pri oblikovanju politike Unije do različnih strank v konfliktu, ko so bila poročila pripravljena. Poleg tega je Svet glede na splošni kontekst, v katerem so bila poročila pripravljena, in glede na informacije, ki jih vsebujejo, upravičeno menil, da so bila različna stališča in presoje, ki so v njih zajeta, ob izdaji izpodbijane odločbe še vedno občutljive narave, čeprav so se dogodki, na katere se poročila nanašajo, zgodili pred štirinajstimi leti.
- 39 V zvezi s tem je treba opozoriti tako kot Svet v izpodbijani odločbi in odgovoru na tožbo, da je cilj politik Unije v regiji Zahodni Balkan prispevek k miru, stabilnosti in trajni regionalni spravi, zlasti zaradi okrepitve vključevanja držav iz te regije Evrope v Unijo, stvarnosti in upoštevnosti teh ciljev pa tožeča stranka nikakor ne prereka. Razkritje informacij ali presoj iz poročil bi lahko ob sprejetju izpodbijane odločbe ogrozilo doseganje teh ciljev z razkritjem elementov, ki bi lahko vzbudili ali povečali sovraštvo ali napetost med različnimi skupnostmi iz držav, ki so bile stranke v konfliktih v nekdanji Jugoslaviji, ali med državami, ki so nastale na območju Jugoslavije, kar bi oslabilo zaupanje držav Zahodnega Balkana v proces integracije.
- 40 Zato je Svet v izpodbijani odločbi upravičeno menil, da bi lahko razkritje poročil ogrozilo cilje, ki jim Unija sledi v tej regiji Evrope, in tako mednarodne odnose, saj bi bila s tem razkrita stališča ali presoje ECMM o političnem, vojaškem in varnostnem položaju v odločilni fazi konflikta med hrvaškimi silami in jugoslovanskimi zveznimi silami.
- 41 Nobena od trditev v utemeljitev prvega tožbenega razloga ne more izpodbiti te ugotovitve, poleg tega pa tožeča stranka ni zatrjevala, da Svet ni konkretno in posamično obravnaval poročil.
- 42 Prvič, glede zatrjevanje nevtralnosti poročil, ker ECMM ni bila stranka v konfliktu, je treba ugotoviti, da taka okoliščina nikakor ne vpliva na vprašanje, ali bi lahko razkritje poročil oslabilo varstvo javnega interesa, kar zadeva mednarodne odnose.

- 43 Kot je Svet navedel v izpodbijani odločbi, poročila vsebujejo stališča, presoje in analize politične, vojaške in varnostne situacije na območju Knina avgusta 1995. Če bi bili ti različni podatki razkriti, čeprav so bili ob sprejetju izpodbijane odločbe še vedno občutljivi (glej točki 37 in 38 zgoraj), bi lahko ogrozili doseganje ciljev Unije, navedenih v točki 39 zgoraj, in ustvarili položaj, ki bi oslabil zaupanje držav Zahodnega Balkana v proces integracije z Unijo. Poleg tega bi bilo mogoče take podatke šteti za vrednostne sodbe glede različnih strank v konfliktu v nekdanji Jugoslaviji. Zato učinki, ki bi jih lahko imelo morebitno razkritje poročil, nimajo zveze z nevtralnostjo ECMM in omenjenih poročil.
- 44 Drugič, trditev, da je od dogodkov, na katere se nanašajo poročila, do izpodbijane odločbe preteklo štirinajst let, sama po sebi ne dokazuje, da je Svet s tem, da je zavrnil razkritje teh poročil v celoti, storil očitno napako pri presoji. Dejstvo, da je tako obdobje skoraj enako polovici maksimalnega tridesetletnega obdobja iz člena 4(7) Uredbe št. 1049/2001, ki varuje dokumente, za katere se uporablja izjema, ne omogoča dokaza, da izjema glede varstva javnega interesa, kar zadeva mednarodne odnose, ni bila zakonito uporabljena.
- 45 Edini dogodek, ki ga tožeča stranka navaja v prid stališču, da se je položaj normaliziral in da je zato upravičeno razkritje celotnih poročil, je pristop Republike Hrvaške k Uniji, ki je predviden za 1. julij 2013. Ta okoliščina ne zadošča za dokaz, da razkritje poročil ob sprejetju izpodbijane odločbe ne bi moglo ogroziti javnega interesa, ki ga v tem primeru uveljavlja Svet glede na vsebino teh poročil in razmere, v katerih so bila pripravljena, kot je navedeno v točkah od 31 do 33 zgoraj, Unija pa ob sprejetju izpodbijane odločbe ni sprejela nobene odločitve glede pristopa te države. Nazadnje, zaradi te okoliščine ni vprašljiva ugotovitev Sveta v izpodbijani odločbi, da je bila dosedanja ohranitev zaupnosti poročil ključni dejavnik za okrepitev dialoga in sodelovanja z državami iz te regije Evrope.
- 46 Poleg tega, kot Svet navaja v obrambo, okoliščina, da so se poročila štela za nujna za potrebe preiskav in pregonov tožilca ICTY v postopku zoper A. Gotovino, govori v prid priznanju ohranitve občutljivosti poročil kljub času, ki je pretekel od njihove priprave.
- 47 Tretjič, za trditev, da bi lahko poročila prispevala k ugotovitvi zgodovinske resnice in pridobitvi pravice žrtev do odškodnine, se lahko šteje, da se z njo tožeča stranka sklicuje na prevladujoč javni interes, zaradi katerega bi poročila morala biti razkrita. Vendar je treba opozoriti, da je iz besedila člena 4(1)(a) Uredbe št. 1049/2001 glede izjem od pravice do dostopa, ki jih ureja ta določba, razvidno, da je zavrnitev institucije obvezna, kadar bi razkritje dokumenta javnosti škodilo interesom, ki jih varuje ta določba, ne da bi bilo treba v takem primeru in drugače od tega, kar med drugim določa člen 4(2) te uredbe, tehtati zahteve, povezane z varovanjem teh interesov, z zahtevami, ki naj bi izhajale iz drugih interesov (zgoraj v točki 23 navedena sodba Sison proti Svetu, točka 46). Zato te trditve ni mogoče sprejeti.
- 48 V delu, v katerem tožeča stranka zatrjuje interes za razkritje poročil iz razloga, navedenega v tožbi, namreč, da poročila predstavljajo „prvovrsten“ interes za njegovo odvetniško dejavnost, „ki se javno in obče znano nanaša na pregon vojnih zločincev“, je treba tako utemeljitev zavrniti iz enakih razlogov, kot so navedeni v točki 47 zgoraj.
- 49 Glede trditve na obravnavi, da javni interes za odobritev dostopa do koristnih dokumentov prevlada nad javnim interesom, na katerem temelji izjema, uporabljena v tem primeru, je treba opozoriti, da Uredba št. 1049/2001 določa, da se izjeme iz njenega člena 4 ne uporabijo, če je razkritje dokumenta upravičeno zaradi prevladujočega javnega interesa, vendar le glede izjem iz odstavkov 2 in 3 tega člena (glej točko 47 zgoraj).
- 50 Četrto, tožeča stranka na neoznačitev poročil za občutljiva v smislu člena 9 Uredbe št. 1049/2001 opira stališče, da Svet zoper njo ne more uveljavljati izjeme varstva javnega interesa, kar zadeva mednarodne odnose. Ne bi naj namreč bilo več mogoče, da Svet uveljavlja občutljivost poročil, zato da nasprotuje njihovem razkritju, saj jih nikdar ni označil za občutljive.

- 51 Člen 9 Uredbe št. 1049/2001 določa posebno ureditev za dostop do dokumentov občutljive narave, zlasti kar zadeva osebe pristojne za obravnavo prošenj za dostop in potrebo po pridobitvi predhodnega soglasja tistega, ki jih je ustvaril. Poleg tega člen 9(4) Uredbe št. 1049/2001 določa, da se v vsaki odločitvi, s katero se zavrne dostop do dokumenta občutljive narave, navede razloge tako, da se ne škodi interesom, ki jih štiti člen 4 te uredbe. Tako kot navaja Svet, iz teh določb torej nikakor ne izhaja, da neoznačitev dokumenta za dokument občutljive narave instituciji prepoveduje, da zavrne dostop do njega zaradi ogrožanja varstva javnega interesa, kar zadeva mednarodne odnose, ker dokument vsebuje občutljive podatke. Zato Svet s tem, da je zoper prošnjo za dostop do dokumentov, ki niso bili označeni kot občutljivi, uporabil izjemo glede mednarodnih odnosov, ni storil očitne napake pri presoji.
- 52 Nazadnje, petič, na obravnavi je bila navedena možnost odobritve delnega dostopa do poročil s tem, da se razlikuje med podatki iz poročil, ki so zajeta z varstvom javnega interesa, kar zadeva mednarodne odnose, in podatki, zlasti čisto faktografskimi, ki bi lahko predstavljali interes za tožečo stranko.
- 53 Vendar je, kot je navedel Svet, treba ugotoviti, da so bile natančne informacije iz petih od osmih poročil, do katerih je bil tožeči stranki odobren delni dostop, predstavljene pod naslovom „Press reports“ (tiskovna sporočila) in da gre po navedbah Sveta za informacije, ki so bile razkrite javnosti. Glede treh drugih poročil je treba ugotoviti, da ne zajemajo niti tiskovnih sporočil niti povzetkov dogodkov in da so omejene na podajanje splošnih informacij o lokalno opazovanem stanju. Premise, na katero je oprta trditev, navedena v prejšnji točki, zato ni mogoče sprejeti, saj so bili faktografski podatki, razkriti tožeči stranki, informacije, ki so postale javne ob pripravi vsakega od zadevnih poročil.
- 54 Iz teh razlogov je treba zadnjo trditev in z njo prvi tožbeni razlog v celoti zavrniti. Zato tudi ni več treba obravnavati drugega tožbenega razloga glede neobstoja oslabitve varstva javnega interesa kar zadeva javno varnost, saj je Svet izjemo zaradi oslabitve varstva javnega interesa, kar zadeva mednarodne odnose, v tem primeru uporabil zakonito in ta zadostuje za utemeljitev celovitega dostopa do poročil.

Tretji tožbeni razlog: obstoj predhodnega razkritja

- 55 Tožeča stranka navaja, da Svet poročil ni razkril ICTY na podlagi domnevnega načela mednarodnega sodelovanja z mednarodnim sodiščem, ki ga je ustanovil Varnostni svet Združenih narodov, saj naj tako načelo ne bi obstajalo, in da je to storil na podlagi Uredbe št. 1049/2001. Poročila naj bi bila namreč posredovana A. Gotovini, državljanu Unije s francoskim državljanstvom, po njegovih odvetnikih. Zato naj Svet zaradi narave *erga omnes* že opravljenega razkritja ne bi mogel nasprotovati razkritju poročil tožeči stranki, saj bi sicer storil diskriminacijo, ta pa ne more biti oprta na dejanski ali domnevni etnični izvor ali versko pripadnost tožeče stranke.
- 56 Svet izpodbija trditve tožeče stranke.
- 57 Na prvem mestu, čeprav tožeča stranka meni, da poročila niso mogla biti posredovana A. Gotovini po načelu mednarodnega sodelovanja z ICTY, ker naj tako načelo ne bi obstajalo, je treba ugotoviti, da ta trditev ne more izpodbiti zakonitosti izpodbijane odločbe, ker se z njo graja le pravna podlaga za posredovanje poročil A. Gotovini v njegovem postopku pred ICTY. Ta tožba pa se ne nanaša na zakonitost odločbe, s katero je Svet naložil tako posredovanje.
- 58 Na drugem mestu, iz odgovora Sveta z dne 16. februarja 2012 na vprašanje, ki mu ga je zastavilo Splošno sodišče, je razvidno, da je bilo zgolj 48 od 205 poročil, na katera se nanaša prošnja za dostop do dokumentov, posredovanih obrambi A. Gotovine v zadevi, v kateri je bila izrečena sodba ICTY z dne 15. aprila 2011, Gotovina in sosterilci. Ker v zvezi s tem tožeča stranka niti pisno niti na

obravnavi ni navedla nobenega stališča ali pripombe, je treba šteti, da tožbeni razlog predhodnega razkritja, tudi če bi bil utemeljen, lahko povzroči razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe le v delu v katerem je bil zavržen dostop do teh 48 poročil.

- 59 Na tretjem mestu, iz pojasnil Sveta, podanih v odgovoru na tožbo in na obravnavi, je razvidno, prvič, da so bili v 90. letih vsi arhivi ECMM posredovani ICTY, zato da bi tožilcu ICTY omogočili pregon zoper domnevno odgovorne osebe za hude kršitve mednarodnega humanitarnega prava, storjene na ozemlju nekdanje Jugoslavije od leta 1991.
- 60 Drugič, Svet je navedel, da se je med obravnavo zadeve, v kateri je bila izrečena sodba ICTY z dne 15. aprila 2011, Gotovina in sostorilci, tožilec ICTY obrnil na generalnega sekretarja Sveta, visokega predstavnika za skupno zunanjo in varnostno politiko, in od Sveta zahteval, da mu posreduje dokumente, potrebne za postopek, med drugim 48 poročil (glej točko 58 zgoraj), zato da jih bo lahko uporabil kot dokaze za krivdo obdolžencev ali kot olajševalne elemente in da jih bo lahko posredoval obrambi. Iz člena 70(B) Poslovnika ICTY je razvidno, da informacije, ki jih želi tožilec uporabiti za zbiranje novih dokazov, nikakor ne morejo biti uporabljene za to, dokler niso sporočene obdolžencu.
- 61 Tretjič, iz pojasnil Sveta je razvidno tudi, da so bili dokumenti ECMM, ki so bili posredovani uradu tožilca ICTY za postopek pred tem sodiščem (glej točko 60 zgoraj), posredovani zaupno na podlagi določb člena 70(B) Poslovnika ICTY, ki določajo, da „[č]e ima tožilec informacije, ki so bile posredovane zaupno in ki so bile uporabljene zgolj zato, da se zberejo novi dokazi, sme te prvotne informacije in njihov vir razkriti le s soglasjem osebe ali subjekta, ki jih je posredoval“.
- 62 Svet pa je zatrjeval, da je v okviru zahtev, ki jih je nanj naslovil tožilec ICTY in ki so se nanašale na to, da bi bilo tožilcu dovoljeno poročila uporabiti kot dokaze in jih posredovati obrambi, preučil predmet teh zahtev in določil pogoje, pod katerimi smejo biti poročila posredovana obrambi A. Gotovine, zaradi česar je tožilcu poslal prečiščene različice poročil, ki so bile namenjene posredovanju obrambi in v skladu s členom 70(B) Poslovnika ICTY uporabi za dokaz (glej točko 61 zgoraj).
- 63 Zato čeprav tožeča stranka navaja, da so bila poročila A. Gotovini posredovana na podlagi Uredbe št. 1049/2001, je najprej treba ugotoviti, da ni izpodbijala obstoja postopka posredovanja informacij, ki jih je tožilec ICTY uporabil zgolj zaradi zbiranja novih dokazov, v zadevi, v kateri razsoja to sodišče, kot je bil opisan v točkah od 59 do 62 zgoraj. Dalje, glede na pojasnila Sveta o postopku posredovanja poročil obrambi A. Gotovine v postopku pred ICTY je treba ugotoviti tudi, da iz nobenega elementa v spisu ni mogoče sklepati, da je Svet 48 poročil posredoval A. Gotovini na podlagi prošnje za dostop do dokumentov, ki bi jo ta vložil na podlagi Uredbe št. 1049/2001. Čeprav se je tožeča stranka v zvezi s tem sklicevala – prvič na obravnavi – na prošnjo z dne 30. maja 2007, s katero so po njenem mnenju A. Gotovina ali njegovi odvetniki zaprosili Svet za dostop do teh poročil, zadošča ugotovitev, da ta dokument, tudi če obstaja, v tej zadevi ni bil predložen.
- 64 Zato je treba tretji tožbeni razlog in tako tožbo v celoti zavrni, ne da bi bilo treba ugoditi predlogu tožeče stranke iz njenega dopisa z dne 21. januarja 2010 za sprejetje ukrepa procesnega vodstva.
- 65 Glede zahteve za izključitev zastopnikov Sveta iz postopka na podlagi člena 41(1), drugi pododstavek, Poslovnika je treba ugotoviti, da ravnanje, ki se očita tem zastopnikom, in sicer, da Splošnega sodišča niso obvestili o obstoju odločbe v zadevi Tožilec proti Anteju Gotovini, Ivanu Čermaku in Mladenu Markaču (točka 16 zgoraj), v tem primeru ne more biti razlog za izključitev iz postopka.

Stroški

- 66 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker tožeča stranka s predlogi ni uspela, se ji v skladu s predlogi Sveta naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi razširjeni senat)

razsodilo:

- 1. Tožba se zavrne.**
- 2. Ivan Jurašinović nosi svoje stroške in stroške, ki jih je priglasil Svet Evropske unije.**

Forwood

Dehousse

Prek

Schwarcz

Popescu

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 3. oktobra 2012.

Podpisi